

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ХІМІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ хімії та екології

Лендел В.Г.

«27» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВознавство

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	102 Хімія
Освітня програма	Хімія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Робоча програма з «Правознавство» для для здобувачів вищої освіти галузі знань 10 Природничі науки спеціальності **102 Хімія** освітньої програми «Хімія».

Розробник:

Геревич Михайло Олександрович, доктор філософії з галузі «Право», викладач кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

протокол № 9 від «15» травня 2023 року.

Завідувач кафедри теорії та історії держави і права – Переш І. Є., к. ю. н., доцент.

Схвалено науково-методичною комісією навчально-наукового інституту хімії та екології

протокол № 10 від «26» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії Сливка М.В.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	3-ий
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	6 семестр
	Лекції:
	20
	Практичні (семінарські):
	10
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
Форма підсумкового контролю: комбінований	Самостійна робота:
	60

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Завдання вивчення дисципліни «Правознавство» є набуття таких компетентностей :

інтегральної:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів хімії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК-3. Здатність працювати у команді;

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК 7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК 11. Здатність бути критичним і самокритичним.

Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність розпізнавати і аналізувати проблеми, застосовувати обґрунтовані методи вирішення проблем, приймати обґрунтовані рішення в області хімії.

ФК 5. Здатність здійснювати сучасні методи аналізу даних;

ФК 6. Здатність оцінювати ризики.;

ФК 11. Здатність формулювати етичні та соціальні проблеми, які стоять перед хімією, та здатність застосовувати етичні стандарти досліджень і професійної діяльності в галузі хімії (наукова доброчесність).

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 17. Працювати самостійно або в групі, отримати результат у межах обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та наукову доброчесність.

ПРН 19. Використовувати свої знання, розуміння, компетенції та базові інженерно-технологічні навички на практиці для вирішення задач та проблем відомої природи.

ПРН 21. Здійснювати моніторинг та аналіз наукових джерел інформації та фахової літератури

ПРН 24. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології при спілкуванні, а також для збору, аналізу, обробки, інтерпретації даних.

ПРН 25. Оцінювати та мінімізувати ризики для навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Хімія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

1. здійснювати збір, порівняння та аналіз матеріалів з різних джерел
2. формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблематики
3. давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю
4. оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи ситуацію чи проблему
5. використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми
6. самостійно визначати та формулювати ті питання, з яких потрібна допомога і діяти відповідно до рекомендацій
7. належним чином використовувати ту інформацію, яку отримано з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності
8. вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних
9. демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових теорій, доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права
10. застосовувати набуті знання та навички у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік
- тестування
- реферати
- презентація виконаних завдань

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю:

- усна відповідь
 - доповнення відповіді
 - експрес-опитування
 - самостійна робота
 - тестування
 - індивідуальне завдання (в т.ч. реферат)
 - модульне тестування
- Проходить в індивідуальній, груповій, фронтальній формах.

Форми модульного контролю: передбачає варіанти завдань з переліку теоретичних питань та тестових завдань.

Протягом семестру студенти вивчають два змістових модулі з дисципліни. Після виконання кожного змістового модуля здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції, або не в повному обсязі виконали програму практичних занять, до поточного модульного контролю не допускаються. Вони мають право на відпрацювання пропущених занять.

Форми підсумкового семестрового контролю – залік, який проводиться в усній формі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	-	100
20	20	20	20	20		

Тема 1. Основні характеристики держави.

Тема 2. Основні характеристики права

Тема 3. Основи конституційного законодавства України

Тема 4. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність.

Тема 5. Цивільне законодавство

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	50	100
10	10	10	10	10		

Тема 6. Сімейне законодавство

Тема 7. Трудове законодавство. Законодавство про соціальний захист

Тема 8. Екологічне і земельне законодавство

Тема 9. Основи адміністративного права

Тема 10. Основи кримінального права

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Види діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	3	60	2	30
Реферат	1	10	1	5
Активність під час занять		10		5
Доповнення відповіді		10		5
Експрес-опитування	3	10	3	5
Модульна контрольна робота	1		1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Із дисципліни „Правознавство” проводяться один підсумковий модульний контроль. Терміни проведення визначає навчальна частина до початку семестру. Деканати (не пізніше ніж за два тижні до початку даного контролю) складають розклад проведення модулю з кожної дисципліни.

Варіанти завдань модульного контролю готує лектор. Він оприлюднює їх та критерії оцінювання результатів успішності студентів, протягом двох перших тижнів семестру. Письмова форма модульного контролю є обов'язковою для кожного студента і становить дві академічні години. При визначенні модульної оцінки враховуються також результати поточного контролю, передбачених робочою навчальною програмою. Під час проведення модульного контролю студентам забороняється в будь-якій формі обмінюватись інформацією. За виявлені порушення викладач усуває студента від виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, оцінює її нулем балів і робить відповідний запис. Нуль балів виставляються і студенту, який не з'явився на підсумковий контроль. Якщо студент мав поважну причину, то з дозволу декана може складати пропущений контроль у визначений деканом термін.

Структура завдання, критерії оцінювання відповідей з „Правознавства” затверджуються на засіданні кафедри теорії та історії держави і права.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів.

50 балів (оцінка «відмінно») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі і виявив при цьому:

- глибокі та повні знання матеріалу дисципліни;
- вільне володіння науковою термінологією;
- творчу самостійність;
- високу культуру оформлення знань та відповідний рівень умінь і навичок.

40 балів (оцінка «добре») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі, вичерпно реалізував усі питання, виявив творчу самостійність, добре орієнтується в сучасних проблемах основ педагогіки, продемонстрував високу культуру оформлення знань, належний рівень умінь та навичок, але в роботі наявні окремі несуттєві помилки. Ставиться за виконання 75 % усіх завдань.

30 балів (оцінка «задовільно») – студент виявив задовільні знання матеріалу, але допустив при цьому окремі грубі фактичні помилки та неточності, а культура оформлення знань та рівень його умінь і навичок ще недостатні. Правильно виконано більше 50% запропонованих завдань.

20 балів (оцінка «незадовільно») – студент не виявив достатніх фахових знань з предмета, не досяг реалізації завдання через загальну слабку орієнтацію в програмовому матеріалі, а культура його мовлення й оформлення знань незадовільні. Завдань виконано менше від 50 %.

Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Модульна робота (max. – 50 б.)

- 1) Теоретичні завдання: дайте відповідь на 2 питання (2x15б. = max. – 30 б.).
- 2) Тестові завдання: (20x1б. = max. – 20 б.).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

У наведеній нижче таблиці вказано критерії за якими визначається рівень навчальних досягнень здобувача освіти та відповідні відсотки за виконану роботу. Слід вважати, що знання, уміння та навички бакалавра відповідають певному рівню навчальних досягнень, якщо вони відповідають критерію, вказаному для цього рівням, та критеріям для всіх попередніх рівнів.

Рівні навчальних досягнень	Відсотки	Критерії оцінювання навчальних досягнень
F	0-35%	Здобувач освіти: дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені програмовим матеріалом, у наведені прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій, не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання.
FX	35-59%	Здобувач освіти: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної та може фрагментарно відтворити знання про них; має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок.
E	60-63 %	Здобувач освіти: пояснює основні поняття навчального матеріалу, може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; вже за зразком виконати основне навчальне завдання.
D	64-73 %	Здобувач освіти: вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, може пояснити основні методи контролю навчальних досягнень, що використовуються та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою.
C	74-81 %	Здобувач освіти: добре володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання.
B	82-89 %	Здобувач освіти: вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості, володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; вже самостійно знаходить додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані, має сформовані навички використання методів навчання і виховання.

А	90-100 %	<p>Здобувач освіти:</p> <p>має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі навчальної діяльності, вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела різноманітних відомостей і використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях, вміє виконувати завдання, не передбачені в навчальній програмі, має стійкі навички використання методів контролю навчальних досягнень вільно опановує та використовує сучасні методи навчання і виховання, а також інформаційно-комунікаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування професійно орієнтованих завдань.</p>
---	----------	---

Підсумковим семестровим контролем з дисципліни «Правознавство» є залік, який проводиться в комбінованій формі. Студент, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати залік з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Для покращення підсумкової оцінки з дисципліни складання заліку є обов'язковим.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав середнє арифметичне менше 60 балів, зобов'язаний складати залік з дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі та балів за поточний контроль.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної програми

Тема 1. Основні характеристики держави

Поняття та основні ознаки держави. Політичні та соціальні чинники, що зумовили виникнення держави. Основні теорії походження держави. Функції держави. Класифікація держав за їх формою. Механізм держави. Хронологічний перелік держав, які існували на території сучасної України. Поняття та ознаки громадянського суспільства. Загальна характеристика правової держави.

Тема 2. Основні характеристики права

Поняття та основні ознаки права. Етапи виникнення права. Поняття та види соціальних норм. Спільні та відмінні ознаки права й інших соціальних норм. Структура норми права. Правовідносини та їх склад. Система права та система законодавства. Конституція: поняття й види. Закони і підзаконні нормативні акти. Законність, її принципи та гарантії. Правова поведінка, її види. Правопорушення, його основні елементи. Види правопорушень. Юридична відповідальність та її види.

Тема 3. Основи конституційного законодавства України

Конституція України – основний Закон держави. Народовладдя в Україні та форми його здійснення. Види референдумів. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина, гарантії їх дотримання. Громадянство України. Поняття виборчої системи. Проведення виборів в Україні. Порядок висування кандидатів у народні депутати в Україні. Основи правового статусу народного депутата України. Вибори Президента України. Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні. Структурні органи, посадові особи та апарат Верховної Ради України. Комітети і комісії Верховної Ради України. Законодавчий процес в Україні. Правовий статус і компетенція Президента України. Секретаріат Президента України. Кабінет Міністрів України: склад, порядок формування, повноваження. Центральні та місцеві органи виконавчої влади. Поняття і система органів місцевого самоврядування. Порядок формування, організація роботи органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Тема 4. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність.

Функції судової влади. Основні принципи судоустрою та судочинства. Система судів загальної юрисдикції в Україні. Конституційний Суд України. Система правоохоронних органів України. Органи прокуратури. Органи внутрішніх справ України. Служба безпеки України. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Адвокатура в Україні. Нотаріат в Україні.

Тема 5. Цивільне законодавство

Цивільне право України: поняття і система. Поняття і структура цивільного законодавства. Цивільно-правові відносини та їх склад. Правочини. Суб'єкти цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних правовідносин. Цивільні право- і дієздатність. Поняття договору і його види. Поняття, основні ознаки, види юридичних осіб. Відповідальність у цивільному праві. Право власності та інші речові права. Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності. Форми власності. Суб'єкти права власності. Захист права

власності. Зобов'язання у цивільному праві. Види зобов'язань. Позадоговірні зобов'язання. Спадкове право. Спадкування за законом і заповітом.

Тема 6. Сімейне законодавство

Законодавство України про шлюб та сім'ю. Шлюб. Умови вступу до шлюбу. Порядок укладання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Шлюбний контракт. Припинення шлюбу та визнання його недійсним. Права та обов'язки матері, батька та дитини. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів. Усиновлення (удочеріння). Опіка і піклування.

Тема 7. Трудове законодавство. Законодавство про соціальний захист

Предмет і система трудового права. Джерела трудового права. Трудовий договір: поняття, умови укладення, форма, сторони і зміст. Прийняття на роботу. Підстави і порядок припинення трудового договору. Колективні договори та угоди. Робочий час і час відпочинку. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Оплата праці. Трудова дисципліна. Дисциплінарний проступок. Матеріальна відповідальність. Види матеріальної відповідальності. Розв'язання індивідуальних та колективних трудових спорів. Соціальне забезпечення як галузь права. Пенсійне страхування. Поняття та види пенсій в Україні. Види державних допомог сім'ям з дітьми.

Тема 8. Екологічне і земельне законодавство

Загальна характеристика законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Екологічні права а обов'язки громадян. Загальна характеристика земельного права. Форми власності на землю. Приватизація землі. Оренда землі. Порядок вирішення земельних спорів.

Тема 9. Основи адміністративного права

Адміністративне право і державне управління. Загальні засади діяльності та статус державних службовців. Адміністративні правопорушення та їх суб'єкти. Поняття, склад адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.

Тема 10. Основи кримінального права

Поняття кримінального права. Поняття злочину та його ознаки. Склад злочину. Стадії вчинення злочину. Співучасть у вчиненні злочину. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця. Кримінальна відповідальність та її підстави. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність: необхідна оборона, крайня необхідність, затримання злочинця. Мета покарання та його види. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Модуль 1						
Тема 1. Основні характеристики держави.	6	2				4
Тема 2. Основні характеристики права.	10	2	2			6
Тема 3. Основи конституційного законодавства України.	8	2	1			5
Тема 4. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність.	9	2	1			6
Тема 5. Цивільне законодавство.	14	2	2			10
Разом за модуль	47	10	6			31
Модуль 2						
Тема 6. Сімейне законодавство.	6	2				4
Тема 7. Трудове законодавство. Законодавство про соціальний захист	10	2	2			6
Тема 8. Екологічне і земельне законодавство.	9	1	2			6
Тема 9. Адміністративне законодавство.	9	1	2			6
Тема 10. Кримінальне законодавство.	10	2				7
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	43	10	4			29
Разом за семестр	90	20	10			60

6.3. Темі практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні характеристики держави	1
2	Основні характеристики права	1
3	Основи конституційного законодавства України	1
4	Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність	1
5	Цивільне законодавство	1
6	Сімейне законодавство	1
7	Трудове законодавство. Законодавство про соціальний захист	1
8	Екологічне і земельне законодавство	1
9	Адміністративне законодавство	1
10	Кримінальне законодавство	1
	Разом	10

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні характеристики держави	4
2	Основні характеристики права	6
3	Основи конституційного законодавства України	5
4	Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність	6
5	Цивільне законодавство	10
6	Сімейне законодавство	4
7	Трудове законодавство. Законодавство про соціальний захист	6
8	Екологічне і земельне законодавство	6
9	Адміністративне законодавство	6
10	Кримінальне законодавство	7
	Рахом	60

7. ПРИМІРНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ЗАЛІКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та основні ознаки держави.
2. Функції держави.
3. Класифікація держав за їх формою.
4. Механізм держави.
5. Правова держава і громадянське суспільство.
6. Поняття та основні ознаки права.
7. Поняття та види соціальних норм.
8. Норма права: поняття, структура і види.
9. Правовідносини та їх склад.
10. Система права та система законодавства.
11. Закони і підзаконні нормативні акти.
12. Правопорушення: поняття, склад і види.
13. Юридична відповідальність та її види.
14. Конституція України: загальна характеристика.
15. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина, гарантії їх дотримання.
16. Громадянство України.
17. Виборче право та виборча система в Україні.
18. Правовий статус народного депутата України.
19. Правовий статус Президента України
20. Верховна Рада України. Законодавчий процес.
21. Кабінет Міністрів України: склад, порядок формування, повноваження.
22. Місцеві державні адміністрації.
23. Поняття і система органів місцевого самоврядування.
24. Система судів загальної юрисдикції в Україні. Конституційний Суд України.
25. Система правоохоронних органів України.
26. Система правозахисних органів. Адвокатура. Нотаріат.
27. Поняття і структура цивільного законодавства.

28. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин. Цивільні право- і дієдатність.
29. Правочини. Поняття договору і його види.
30. Форми власності. Захист права власності.
31. Спадкування за законом і заповітом.
32. Право громадян на житло і форми його реалізації.
33. Договір житлового найму. Права та обов'язки власників та наймачів житлового приміщення. Відповідальність наймача за невиконання договору житлового найму. Приватизація державного житлового фонду.
34. Шлюб. Умови і порядок укладання шлюбу. Шлюбний контракт.
35. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя.
36. Припинення шлюбу та визнання його недійсним.
37. Права та обов'язки матері, батька та дитини. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів.
38. Усиновлення (удочеріння). Опіка і піклування.
39. Трудовий договір: поняття, умови укладення, форма, сторони і зміст.
40. Прийняття на роботу.
41. Підстави і порядок припинення трудового договору.
42. Колективні договори та угоди.
43. Робочий час і час відпочинку. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Оплата праці.
44. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність працівника. Види матеріальної відповідальності.
45. Розв'язання індивідуальних та колективних трудових спорів.
46. Пенсійне страхування. Поняття та види пенсій в Україні.
47. Види державних допомог сім'ям з дітьми.
48. Поняття, функції та види податків.
49. Підприємницька діяльність, порядок державної реєстрації її суб'єктів.
50. Поняття і види підприємств.
51. Господарські товариства.
52. Екологічні права та обов'язки громадян.
53. Форми власності на землю.
54. Порядок вирішення земельних спорів.
55. Державна служба в Україні.
56. Поняття і склад адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень.
57. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.
58. Поняття злочину та його ознаки. Склад злочину.
59. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність: необхідна оборона, крайня необхідність, затримання злочинця.
60. Види кримінальних покарань.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Аверьянов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. Аверьянов В.Б.К.: Ін Юре, 2014. 253 с.
2. Александров Ю.В. Кримінальне право України. Ю.В. Александров, В.А.Клименко. К. : МАУП, 2008. 326 с.
3. Балакірева С.Р. Конституційне право України К. : Атіка, 2015. 210 с.
4. Беленчук І.А. Адміністративне право України. Зеленчук І.А. К. : А.С.К., 2015. 176 с.
5. Біла Л.Р. Організація державної служби в Україні. Л.Р.Біла, І.О. Картузова. Одеса.: Юридична література, 2015. 120 с.
6. Бойко М.Д. Трудове право України. Курс лекцій: навч. посіб.. К. :Олан, 2015. 335с.
7. Болотіна Н.Б. Трудове право України. Болотіна Н.Б. К. : Вікар, 2015. 280 с.
8. Гнатенко П.І. Основи правознавства / Ігнатенко П.І. К. : Юридична книга, 2010. 320с.
9. Гаврилюк О. Сучасне втілення принципів трудового права / О. Гаврилюк. *Право України*. 2014. № 9 С. 56-58.
10. Господарський кодекс України: Закон України 16 січня 2003 р. *Офіційний вісник України*. 2003. № 11. 462 с.
11. Голосніченко І.П. Адміністративне право в Україні К. : Атіка,2010. 198 с.
12. Грошевий Ю.М. Органи судової влади в Україні. Ю.М. Грошевий, І.Є. Марочкін. К.: Ін Юре, 2014. 20 с.
13. Дмитренко Ю.П. Трудове право України : підручник. К.:ЮрінкомІнтер, 2009. 624 с.
14. Європейська соціальна хартія (переглянута) від 3 травня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 51. Ст. 2096.
15. Калітенко О.М. Цивільне та сімейне право України. О.М. Калітенко, Є.О. Харітонов. Х. : Одісей, 2013. – 640 с.
16. Кожушко С.І. Становлення, сучасний стан та перспективи розвитку законодавства про дисципліну праці в Україні : дис.. канд. юрид. наук : спец. 12.00.05 / С.І. Кожушко. Х. , 2015. 182 с.
17. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 01.05.2020 р.).
18. Конституція України: Закон України 28 червня 1996 р.. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30.141 с.
19. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 05 січня 2017 р. / Верховна Рада України. Офіц. вид. К.: Парлам. вид-во, 2006. 207 с. (Бібліотека офіційних видань).
20. Копейчиков В.В Основи конституційного права України. К.: Юрінком Інтер, 2014. 287с.
21. Копейчиков В.В. К. : Юрінком Інтер, 2013. 736 с.
22. Кравченко В.В. Правознавство / В.В. Кравченко, О.П. Савчук. К. : Атіка, 2014. 560 с.
23. Лавріненко О.В. Робочий час, його склад та види у контексті аналізу положень проекту Трудового кодексу України. *Економіка, фінанси, право*. 2010. № 1 С. 35-39.
24. Лучковська С.Г. Окремі аспекти вдосконалення механізму судового захисту прав і свобод людини і громадянина. *Вісник Технологічного університету поділля*. 2014.

- № 4 С. 32-33.
25. Логінова М.О. Основи правознавства К. : Центр навчальної літератури, 2014. 568 с.
 26. Мельник П.В. Правознавство Ірпінь. 2012. 409 с.
 27. Основи правознавства України / [Музиченко П.П. Крестовська Н.М. Крижанівський А.Ф.] ; під ред.. С.В. Ківалова. [4-е вид.]. Х. : Одісей, 2009. 320 с.
 28. Пастухова В.П. Основи правознавства. К. : Алеута. 2013. 377с.
 29. Право робочого часу : моногр. / О.С. Заржицький, Р.С. Кірін. Д. : Національний гірничий університет, 2010.180 с.
 30. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755- VI. *Голос України*. 04.12.2010. № 229 / № 229-230.
 31. Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18.03.2004р., № 1629-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 20045. № 29. С. 367.
 32. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01 червня 2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 36. 299 с.
 33. Про колективні договори та угоди: Закон України від 1.07.1993р. № 3356-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 36. С. 361.
 34. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 49. С. 668.
 35. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 17. С. 121.
 36. Пушкіна О.В. Конституційний механізм забезпечення прав людини і громадянина в Україні : проблеми теорії і практики : автореф. Дис.. на здобуття наук. ступ. докт. юрид. наук : спец.12.00.02 «конституційне право». Харків, 2013. 38с.
 37. Пилипенко П.Д. Основи правознавства / П.Д.Пилипенко, Н.М. Хома, М.С. Кельман. Львів : «Магнолія 2006», 2016. 467 с.
 38. Прокопенко В.І. Трудове право України. Х. : Консум, 2015. 528с.
 39. Савченко А.В. Сучасне кримінальне право України / А.В. Савченко, В.В. Кузнецов, О.Ф. Штанько. К. : Вид. Паливода А.В., 2014. 640 с.
 40. Сімейне право України / [Гопанчук В.С., Жилянська І.В., Палінчак Н.М. та ін.] ; під ред.. В.І. Борисової. К. : Юрінком Інтер, 2016. 264 с.
 41. Скакун О.Ф. Теорія держави і права. Х.: Консул, 2013. 160 с.
 42. Стефанчук Р.О. Цивільне право України. К. : Прецедент, 2013. 448 с.
 43. Тимченко С.М. Судові та правоохоронні органи України. К. : Центр навчальної літератури, 2014. 304 с.
 44. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред.. В.В. Жернакова. Х. : Право, 2012. 496 с.
 45. Трудове право України / [Буряк В.Я., Козяк З.Я., Пилипенко П.Д. та ін.] ; під ред. Н.М. Хуторян. К. : Ін Юре, 2014. 536 с.
 46. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 11. 461 с.
 47. Шевченко Я.М. Цивільне право України. К. : Ін Юре, 2013. 408 с.
 48. Шпиталенко Г.А. Основи правознавства. К. :Каравела, 2015. 376 с.
 49. Юрченко А.А. Ненормований робочий час та правові проблеми його використання в Україні. *Актуальні проблеми права : теорія і практика*. 2015. № 25. С. 595-604.
 50. Юридична енциклопедія : У 6 т. / Ред. Ком. : Ю.С. Шемшученко (гол.) та ін.. 5 том. К.: Укр. Енциклопедія, 2015. Т. 5. С. 44

**Результати перегляду
робочої програми навчальної
дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище
ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі
змінами(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)